

פרשת ראה – בניית המקדש

נאמר בפרשה: "וְהָיָה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם, וְשָׁמָּה תָבִיאוּ אֶת פֶּלֶאֲשֶׁר אֲנֹכִי מֵצִנּוֹה אֲתֶכֶם, עוֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם מֵעֲשׂוֹתֵיכֶם וּתְרַמֶּת יִדְכֶם, וְכָל מִבְחָר נְדָרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּדְרוּ לַה'" (יב יא) פירש רש"י שבפסוק זה מֵצִנּוֹה ה' לבנות את בית המקדש בירושלים.

נשאלת השאלה מדוע לא מוזכר בתורה במפורש שמקום בית המקדש בירושלים, ונאמר רק "וְהָיָה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה'?"

על שאלה זו ענה הרמב"ם בספרו "מורה נבוכים" שתי תשובות: תשובה ראשונה: כדי שהשבטים לא יריבו ביניהם בחלקו של מי יהיה המקדש. ואכן כך היה: כשחילקו את הארץ לשבטים עברה החלוקה ללא מריבה, כי אף אחד לא ידע היכן ייבנה המקדש. תשובה שנייה: כדי שהגויים לא יטמאו את מקום המקדש בעבודה זרה. אילו היו הגויים שישבו בארץ כנען לפני כניסת עם ישראל לארץ, יודעים שמקום המקדש עתיד להיבנות בירושלים בהר המוריה, הם היו בונים שם בית עבודה זרה, והיו נלחמים שם בעוצמה מלחמה חזקה כנגד עם ישראל. לכן סתמה התורה ולא פירשה שבית המקדש ייבנה בירושלים.

הגמרא במסכת זבחים (נג:) מספרת שדוד ושמואל חיפשו היכן נמצא מקום המקדש. על סמך דרשת הפסוקים בספר יהושע הם הגיעו למסקנה שמקום המקדש הוא בירושלים על הר המוריה. הזיהוי הסופי נעשה בסוף ימי דוד.

בסוף ספר שמואל (ב כד) מסופר שדוד המלך ספר את העם וכתוצאה מכך פרצה מגיפת דָבָר. גד הנביא בא אל דוד ואמר לו שכדי שהמגיפה תיעצר הוא צריך להקריב קורבן בגורן אֲרֻנָה היבוס. ואכן דוד קנה ממנו את הגורן, בנה שם מזבח, הקריב קורבנות, "וַיִּעֲטֶר ה' לְאַרְצָא, וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה מֵעַל יִשְׂרָאֵל" (שם כה). לימים בנה שלמה המלך במקום זה את בית המקדש.

יהי רצון שבזמן הקרוב ביותר נבנה בהר המוריה את בית המקדש השלישי, ונחדש את עבודת הקרבת הקורבנות כימי עולם וכשנים קדמוניות.